Lieta Nr. C20 1471 14

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS vārdā

2014.gada 23.oktobrī

Liepājas tiesas tiesnese Sandra Briķe rakstveida procesā izskatīja civillietu **AS „Norvik Banka"** maza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par parāda piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a:

Prasītājs – AS „Norvik Banka" 2014.gada 5.februārī iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret **atbildētāju /pers. A/,** pamatojoties uz LR Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1811., 1943., 1946.pantu, par parāda **EUR 3533,81**, kas sastāv no kredīta pamatsummas **EUR 1254,73**, līgumiskajiem procentiem **EUR 999,46**, likumiskajiem procentiem **EUR 24,89,** līgumsoda **EUR 1254,73** piedziņu, kā arī lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus un lūdz noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus līdz sprieduma izpildei.

Prasītājs norādījis, ka 2009.gada 14.augustā, veicot Atbildētāja iepriekšējo parāda saistību pārstrukturēšanu, starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTKR003393 (turpmāk tekstā - Līgums), saskaņā ar kuru Atbildētājam tika piešķirts aizdevums EUR 1254,73 jeb LVL 881,83 apmērā, Atbildētāja saistību pilnīgai izpildei pret Prasītāju. Saskaņā ar līguma 1.3.punktu gada procentu likme noteikta 24%, bet aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2015.gada 28.augusts.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku Atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētāja kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu, par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu Atbildētājs maksā Prasītājam līgumsodu 0.15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta naudas trūkuma vai citu Prasītāja neatkarīgu apstākļu dēļ. Līguma 3.3.punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo Atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 2.3.2.punkta noteikumiem, Prasītājam, ir tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu un pieprasīt no Atbildētāja pirms termiņa (desmit dienu laikā no Prasītāja rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas) nodrošināt norēķinu kontā kredīta summu, aprēķināto procentu un līgumsodu summu, ja Atbildētājs pārkāpj kādu no līguma noteikumiem.

Līguma 2.2.1.punkts nosaka, ka Atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Ar 2013.gada 10.septembra paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un atbilstoši minētajam līguma 2.3.2.punktam, Atbildētājam tika dots 10 dienu, termiņš saistību izpildei, taču Atbildētājs saistības neizpildīja, līdz ar to līgums tika izbeigts ar 2013.gada 23.septembri.

Prasītājs norādījis, ka līgumiskie procenti un līgumsods aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 28.septembra līdz 2013.gada 23.septembrim, savukārt no 2013.gada 24.septembra līdz 2014.gada 17.janvārim aprēķinājis likumiskos procentus.

Kā arī norādījis, ka ar Liepājas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2013.gada 11.novembra lēmumu Prasītāja pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret Atbildētāju tika atstāts bez izskatīšanas.

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība. Prasītājs norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.^{23} panta kārtībā, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu tiesas sēdē, lai gan viņam nosūtīts prasības pieteikums likumā noteiktā kārtībā uz deklarēto un prasības pieteikumā norādīto dzīvesvietu (lietas lapa 3-4, 25-26, 28). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu - paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Latvijas Civilprocesa likuma 250.$^{25\cdot}$ panta otrā daļā noteikts, - ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmajai daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas lapa 26-27). Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta 1.daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā (lietas lapa 34-38). Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti.

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas

dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Savukārt, Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tātad, no iepriekš minētā secināms, ka dokumenti atbildētājam ir izsniegti.

Līdz ar to, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa novērtē, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Tiesa konstatē, ka starp pusēm starp pusēm 2009.gada 14.augustā noslēgts tiesīgs Aizdevuma līgums Nr. PTKR003393, saskaņā ar kuru Atbildētājam tika piešķirts aizdevums LVL 881,83 jeb EUR 1254,73 apmērā, Atbildētāja saistību pilnīgai izpildei pret Prasītāju, kas izriet no 2007.gada 2.jūlija Patēriņa kredīta līguma Nr. PTK-009031 un 2005.gada 2.septembra Līguma Nr.VK05090210 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, ar atmaksas termiņu līdz 2015.gada 28.augustam. Saskaņā ar līguma 1.3.punktu gada procentu likme noteikta 24% (lietas lapa 15, 19).

Tā kā aizdevuma līgums ir reāllīgums un tā obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana, tad šis fakts papildus nav jāpierāda.

Tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus (LR Civillikuma 1587.pants).

Līguma 2.2.1.punkts nosaka, ka Atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā. Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku Atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētāja kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai (lietas lapa 15-16).

Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 1943.pantu noteikts, ka ''*aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis''*.

Atbilstoši aprēķinam (lietas lapa 22-23) neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir EUR 1254,73, kas piedzenama pilnā apmērā.

Saskaņā ar LR Civillikuma 1753.pantu *''ar procentiem jāsaprot atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu''*.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 1.3.punktu gada procentu likme noteikta 24% no faktiski izmantotās kredīta summas, vadoties no faktiskā dienu skaita mēnesī un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Atbildētājam bija pienākums maksāt procentus saskaņā ar Līgumu un starp līdzējiem parakstīto maksājumu grafiku, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa (lietas lapa 15-18). Saskaņā ar aprēķinu un grafiku Atbildētājs nav apmaksājis procentus EUR 999,46 apmērā (lietas lapa 17-18, 22-23), kas noteikti uz tiesiska darījuma pamata (LR Civillikuma 1756.pants) un tie piedzenami pilnā apmērā par laika periodu no 2009.gada 28.septembra līdz 2013.gada 23.septembrim.

Kā arī piedzenami likumiskie procenti par laika periodu no 2013.gada 24.septembra līdz 2014.gada 17.janvārim likumiskie procenti EUR 24,89 apmērā.

Līguma 2.2.1.punkts nosaka, ka Atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā. Saskaņā ar līguma 2.3.2.punkta noteikumiem, Prasītājam, ir tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu un pieprasīt no Atbildētāja pirms termiņa nodrošināt norēķinu kontā kredīta summu, aprēķināto procentu un līgumsodu summu, ja Atbildētājs pārkāpj kādu no līguma noteikumiem (lietas lapa 16).

Ar 2013.gada 10.septembra paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un atbilstoši līguma 2.3.2.punktam un līgums izbeigts ar 2013.gada 23.jseptembri (lietas lapa 20).

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu EUR 1254,73 apmērā, norādot, ka līgumsoda aprēķina pieaugums apstādināts, aprēķinātajam līgumsodam sasniedzot neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmēru (lietas lapa 4-5).

Līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai nepildītu pienācīgi (LR Civillikuma 1716.pants). *Līgumsodu var pievienot katram līgumam* (CL 1717.pants).

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 5.daļa nosaka, ka līguma noteikums vienmēr uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam līdz ar to nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus.

Eiropas Padomes Ministru komiteja 1978.gada 20.janvārī pieņēma rezolūciju „Par soda klauzulu civiltiesībās", rekomendējot ievērot tās pielikumā minētās normas tostarp šādu: „Soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistību neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summas kā soda naudu vai kompensāciju, bet tās piemērošanas izvērtēšanas pilnvaras ir nodotas tiesas kompetencē.

LR Civillikuma tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Saudzīgākam iztulkojumam dodama priekšroka pret citiem, un uz tā pamata priekšroka ir tam, kurš vismazāk saista parādnieku (LR Civillikuma 1508.pants).

Likumdevējs Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ir paudis gribu nodrošināt taisnīgu attieksmi pret patērētāju un novērst situācijas, kurās kredītu devējs, izmantojot savas ekonomiskās priekšrocības, varētu gūt nesamērīgu mantisku labumu uz patērētāja rēķina (LR Satversmes tiesas 08.04.2011.spriedums lietā Nr.2010-49-03).Tas, kas ir pretējs reliģijai, likumiem un labiem tikumiem (LR Civillikuma 1415.pants), nav spēkā.

Tiesa atzīst, ka punkti par līgumsoda vispārēju piemērošanu ir iekļauti patērētāja kreditēšanas standartlīgumā, un, slēdzot līgumu, varēja tikt ierobežotas atbildētāja tiesības minēto punktu un sankciju apmērus apspriest.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 26.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-48 veikta atsauce uz Eiropas Padomes Ministru komitejas 1978.gada 20.janvāra pieņemto rekomendāciju ``par soda klauzulu civiltiesībās`, kurā rekomendēts ievērot principus: soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju.

Konkrētā gadījumā prasot līgumsodu minētā apmērā, uz līgumsodu attiecināma vienīgi sodīšanas funkcija.

Turklāt, kā redzams no lietas materiāliem, atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu, bet saskaņā ar bankas paziņojumu prasītājs līgumu lauzis tikai 2013.gada 23.septembrī (lietas lapa 20, 22-23) un prasību iesniedzis tiesā tikai 2014.gada 5.februārī (lietas lapa 3), kas pēc tiesas ieskata nav samērīgi, ņemot vērā iepriekš minētos termiņus, līdz ar to, nav rīkojies pēc labas ticības, kas nav uzskatāms par leģitīmu mērķi parāda savlaicīgai atgūšanai.

Ņemot vērā iepriekš minēto un nosakot prasītāja tiesības uz līgumsodu, tiesa ņem vērā līgumsodam noteikto sodīšanas funkciju un tiesa uzskata, ka ir pamats līgumsoda samazināšanai un tas piedzenams EUR 376,42 apmērā, kas ir 30% apmērā no pamatparāda un pārējā daļā līgumsods noraidāms.

Ņemot vērā, ka prasītājs lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus nomaksātās valsts nodevas par prasības iesniegšanu tiesā EUR 376,09 apmērā, tā ir atlīdzināma proporcionāli apmierinātmai daļai EUR 340,96 ((4 % no (1254,73+999,46+24,89+376,42-2134)+320,10) Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b)apakšpunkts), un ir atlīdzināmi nomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 , kopā EUR 345,66 (340,96 + 4,70), kas piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam (CPL 41.panta pirmā daļa). Noraidāma valsts nodevas piedziņa EUR 35,13 (376,09-340,96) apmērā.

Bez tam no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi EUR 9,80 apmērā. Prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 apmērā, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa

sastāda EUR 5,10, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar CPL 195.pantu nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no termiņā neatmaksātā parāda.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 5., 8., 9., 10., 34., 39., 42., 43., 74., 97.panta, 189., 190., 192., 195., 199., 204.[1], 250.[25]., 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no **/pers. A/**, personas kods: /personas kods/, par labu **AS „Norvik Banka",** reģistrācijas numurs 40003072918:

- pamatparādu **EUR 1254,73** (viens tūkstotis divi simti piecdesmit četrus *euro* 73 centus);
- procentus par kredīta lietošanu **EUR 999,46** (deviņi simti deviņdesmit deviņus *euro* 46 centus);
- likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 24.septembra līdz 2014.gada 17.janvārim **EUR 24,89** (divdesmit četrus *euro* 89 centus);
- līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 28.septembra līdz 2013.gada 23.septembrim **EUR 376,42** (trīs simti septiņdesmit sešus *euro* 42 centus);
- tiesāšanās izdevumus **EUR 345,66** (trīs simti četrdesmit piecus *euro* 66 centus).

Noraidīt:

- līgumsoda piedziņu **EUR 878,31** (astoņi simti septiņdesmit astoņu *euro* 31 centa) apmērā;
- tiesāšanās izdevumu piedziņu **EUR 35,13** (trīsdesmit piecu *euro* 13 centu) apmērā.

Piedzītās summas iemaksājamas „Norvik Banka", kontā: LV47 LATB 00000PATEREUR; SWIFT: LATB LV22, norādot saistības pēc līguma Nr. PTKR003393.

Piedzīt no **/pers. A/**, personas kods: /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 5,10** (piecus *eiro* 10 centus), iemaksājot norāda: saņēmējs: Tiesu administrācija, konta Nr. LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, Kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt tiesības **AS „Norvik Banka"** saņemt no **/pers. A/** likumiskos 6% (sešus procentus) gadā nesamaksātā pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums sastādīts 2014.gada 23.oktobrī.

Tiesnese S.Briķe